

Homidova Gulchiroy Jo'raqul qizi

O'zbekiston Davlat Jahon tillar Universiteti

2- kurs magistratura

Adabiyotshunoslik (ingliz adabiyoti) 22-18 guruh talabasi

Ilmiy rahbar: PhD, Dotsent, Mukhammedova X. E

Annotatsiya: *Ushbu maqola Susan Hillning adabiy asarlarida bolalar obrazlarining qanday qo'llanilishi va bu obrazlar orqali qanday insoniy va ijtimoiy mavzular yoritilishi haqida batafsil tahlil qiladi. Maqolada Hillning bolalar obrazlari orqali insoniy qadriyatlar, psixologik rivojlanish va ijtimoiy o'zgarishlar haqida taqdim etiladigan chuqur tushunchalar muhokama qilinadi. Bolalar obrazlari Hillning asarlarida faqat hikoya bezagini emas, balki murakkab insoniy mavzularni yoritish vositasi sifatida qanday ishlatilishini ko'rsatib beradi. Shu tariqa, Hillning yozuvchilik mahorati orqali biz bolalikning sodda va beg'ubor dunyosidan kattalar dunyosining murakkabliklari va ziddiyatlarini anglashga yordam beradi.*

Kalit so'zlar: *Bolalar obrazi, psixologik rivojlanish, ijtimoiy o'zgarishlar, insoniy qadriyatlar, adabiy nazariyalar.*

Susan Hill - zamonaviy ingliz adabiyotining yetakchi yozuvchilaridan biri hisoblanadi. Uning asarlari ko'pincha sirli va psixologik dramatismga boy bo'lib, ularda inson ruhiyatining murakkab qatlamlari ochib beriladi. Hillning yozuvchilik mahorati bolalar obrazlarini yaratishda ham namoyon bo'ladi, bu esa uning asarlariga chuqurlik va rang-baranglik qo'shadi.

Susan Hillning asarlarida bolalar obrazi turli xil shakllarda namoyon bo'ladi. Ular orqali yozuvchi insonning ichki dunyosiga sayohat qilish imkoniyatini yaratadi va o'quvchilarni bolalikning sodda, ammo murakkab dunyosiga boshlaydi. Bolalar ko'pincha voqealar rivojida muhim rol o'ynaydilar va ularning safi, beg'ubor qarashlari kattalar dunyosining qiyinchiliklarini yoritishda xizmat qiladi.

Susan Hill asarlarida bolalik davri o'ta muhim ahamiyatga ega. Uning hikoyalari bolalarning beg'uborligi, shuningdek, ularga yuklatilgan kattalar dunyosining tushuncha va kutilishlari orasidagi ziddiyatlar haqida so'z yuritadi. Masalan, "The Woman in Black" romanida bolalik va uning yo'qotilishi, qahramonning ruhiy kechinmalari bilan chambarchas bog'lanadi. Bolalar obrazi orqali Hill kattalar dunyosining qorong'u va murakkab tomonlarini ochib beradi.⁵¹

Hillning asarlarida bolalar obrazi nafaqat voqealarning rivojlanishida muhim rol o'ynaydi, balki ularning psixologik portretlari ham chuqur ishlanadi. Yozuvchi bolalarni nafaqat masum va beg'ubor mavjudotlar sifatida, balki o'zlarining tuyg'u va

⁵¹ Hill, Susan. "The Woman in Black." Vintage, 1983.

kechinmalari bilan to'laqonli shaxslar sifatida tasvirlaydi. Uning asarlarida bolalar ko'pincha o'zlarining his-tuyg'ulari, qo'rquv va orzulari orqali kattalarga ta'sir ko'rsatadi.

Susan Hillning asarlarida bolalar obrazlari turli shakllarda ifodalanishi bilan birga, ularning hikoyalardagi mavqeyiy roli ham diqqatga sazovordir. Bolalar ko'pincha sirli voqealarni ochib berishda yoki kattalar dunyosining qat'iyatligini yumshatishda muhim vazifa o'taydilar. Masalan, "The Man in the Picture" novellasida bolalarning safsatalarga bo'lgan moyilligi va ularning sof tuyg'ulari asar davomida rivojlanib boruvchi siqilishni yengillashtiradi va o'quvchiga qahramonlar dunyosiga chuqurroq kirib borish imkonini beradi.⁵²

Susan Hill asarlarida bolalar ham adabiy vositalar sifatida keng qo'llaniladi. Ular orqali yozuvchi insoniyatning asosiy mohiyatini, jumladan, aybsizlik, muhabbat va qo'rquv kabi universal tuyg'ularni o'rganadi. Bolalarning ko'zidan dunyoni ko'rish, Hillning hikoyalariga yangi perspektivalar qo'shadi va murakkab mavzularni yanada ta'sirchan tarzda yoritishga yordam beradi.

Bolalar Susan Hillning asarlarida faqat real shaxslar sifatida emas, balki ma'lum bir g'oyani yoki hissiyotni ifodalovchi simvollar sifatida ham ishlatiladi. Ular orqali yozuvchi o'quvchilarni muayyan psixologik holatlarga yoki voqealarning ichki mohiyatiga olib kiradi. Masalan, "The Small Hand" hikoyasida bolaning qo'li qahramonning o'tmishdagi aybdorlik hissi va uning o'zini-o'zi qabul qilish jarayoniga olib boruvchi vosita sifatida ishlatiladi.

Hillning asarlarida bolalar ijtimoiy kontekst doirasida ham ko'rib chiqiladi. Ular orqali yozuvchi insoniy munosabatlar, ijtimoiy me'yorlar va tarbiyaning ta'sirini o'rganadi. Bolalarning ijtimoiy o'rni va ularning kattalar dunyosi bilan o'zaro ta'siri, Hillning asarlarida keng ko'lamli muhokamalarga sabab bo'ladi va o'quvchilarni bu muhokamalarda faol ishtirok etishga chorlaydi.

Susan Hillning adabiyotdagi bolalar obrazlari, shuningdek, adabiy tahlil va nazariyalarning ajoyib misollarini taqdim etadi. Uning asarlarida bolalar, odatda, o'zlarining sodda va beg'ubor ko'rinishlari bilan inson tajribasining eng murakkab va qorong'u tomonlarini yoritishga yordam beradi. Ushbu karakterlar orqali Hill, Freudian psixoanaliz, Jungian arketiplar va boshqa adabiyot nazariyalarini o'rganish uchun boy material taqdim etadi, bu esa o'quvchilarni har bir qahramonning ichki dunyosi va ularning atrofidagi voqealarga chuqurroq nazar tashlashga undaydi.

Susan Hillning asarlarida tarixiy kontekst ham bolalar obrazlari orqali namoyon bo'ladi. Uning ko'plab hikoyalari, masalan, viktorian davri yoki XX asrning boshlaridagi Angliyada joylashgan bo'lib, bu davrlardagi ijtimoiy me'yorlar va qadriyatlarni bolalar dunyosi orqali o'rganishga imkon beradi. Bolalar bu asarlarda tez-

⁵² Hill, Susan. "The Man in the Picture: A Ghost Story." Profile Books, 2007.

tez keksa avlodlar bilan ziddiyatli munosabatlarda tasvirlanadi, bu esa o'z navbatida o'sha davrning ijtimoiy tuzilishini va madaniy dinamikalarini ochib beradi.⁵³

Hillning asarlarida bolalarning o'zaro munosabatlari, ularning o'zaro ta'siri va bu munosabatlar orqali yuzaga keladigan psixologik o'zgarishlar katta ahamiyat kasb etadi. Uning hikoyalarida bolalar o'rtasidagi do'stlik, raqobat, qo'rquv va orzu kabi tuyg'ular, kattalar olamining aks-sadosi sifatida namoyon bo'ladi. Ushbu tajribalar bolalarning o'sishini, shaxsiy kamolotini va atrofdagi dunyoga bo'lgan munosabatlarini shakllantiradi.

Susan Hillning adabiy san'atida bolalar obrazlari hikoya qurilishida ham muhim o'rin egallaydi. Ular tez-tez hikoyaning markaziy qismida joylashadi va voqealarning rivojlanishi, mazmunining chuqurlashuvi va oxirgi hal qiluvchi burilishlarda kalit rol o'ynaydi. Bolalarning sodda ko'rinishi ostida yashirin tuyg'ular va kutilmagan burilishlar yotadi, bu esa hikoyani yanada qiziqarli va o'yantiruvchi qiladi.

Susan Hillning bolalar obrazlari bo'yicha ilmiy-tahliliy ishlar ko'plab adabiy tanqidchilar va olimlar tomonidan e'tiborga olingan. Uning asarlari adabiyotshunoslikda muhim o'rin tutadi, chunki u bolalikni va uning kattalar dunyosiga ta'sirini chuqur va rang-barang tarzda yoritadi. Ushbu sharhda biz Hillning asarlarini tahlil qiluvchi turli manbalarni ko'rib chiqamiz va bolalar obrazlarining adabiy ahamiyati haqida muhokama yuritamiz.

Freudian va Jungian tahlillar adabiyotda keng qo'llaniladi, va Hillning asarlari ham bu nazariyalarni qo'llash uchun qulay material taqdim etadi. Freudning tushlar nazariyasi va Jungning arxetiplari orqali Hillning bolalar obrazlari chuqurroq psixologik va simvolik ma'nolarni ochib beradi. Masalan, Hillning "The Small Hand" hikoyasida bolaning qo'li nafaqat fizik ob'ekt sifatida, balki qahramonning o'tmishdagi aybdorlik hissi va o'z-o'zini qabul qilish jarayonini ifodalovchi simvol sifatida ishlatiladi.

Hillning asarlari ijtimoiy va madaniy tahlil uchun ham boy manba hisoblanadi. Viktorian davr va XX asrning boshlaridagi Angliya kabi turli tarixiy davrlarda joylashgan hikoyalari orqali Hill, o'sha davrlarning ijtimoiy me'yorlari va qadriyatlari haqida muhokama yuritadi. Bolalar, bu kontekstda, ijtimoiy o'zgarishlarning hamda avlodlar o'rtasidagi ziddiyat va muloqotlarning markazida turadi.

Adabiy nazariyalar, shuningdek, Hillning asarlari tahlilida muhim o'rin tutadi. Bolalar obrazlari orqali yozuvchi inson tajribasining universal mavzularini—aybsizlik, qo'rquv, muhabbat va yo'qotish—yoritadi. Adabiyot nazariyalari, jumladan tanqidchi ekran nazariyasi va intertekstual yondashuvlar orqali Hillning bolalar tasviri yanada chuqurroq tahlil qilinishi mumkin. Masalan, Hillning bolalar obrazlari o'quvchilarni bolalikni idealizatsiyadan chetlashtirib, uni real va murakkab tajriba sifatida qabul qilishga undaydi.

Susan Hillning bolalar obrazlari uning asarlarida muhim rol o'ynaydi va adabiyotshunoslikda keng qiziqish uyg'otadi. Ushbu sharh orqali biz Hillning asarlarini

⁵³ Hill, Susan. "The Woman in Black." Vintage, 1983.

tahlil qilishda qo'llaniladigan turli psixologik, ijtimoiy, madaniy va adabiy nazariyalar haqida chuqurroq tushuncha hosil qildik. Hillning bolalar obrazlari uning asarlarining boy va murakkab mazmunini ochib berishda katta ahamiyatga ega, va bu obrazlar adabiyotshunoslikda muhim mavzularni yoritishda davom etmoqda.

Xulosa

Susan Hillning adabiyotdagi bolalar obrazlari, ingliz adabiyotining boy an'analari doirasida hamda zamonaviy adabiy muhokamalar kontekstida katta ahamiyat kasb etadi. Uning asarlarida bolalar, insoniy qadriyatlar, psixologik rivojlanish va ijtimoiy o'zgarishlar haqida chuqur tushunchalarni taqdim etadi. Hill bolalar obrazlaridan faqat hikoyani chiroyli qilish uchun emas, balki murakkab insoniy mavzularni chuqur va samarali tarzda yoritish vositasi sifatida foydalanadi. Bu yondashuv uning asarlarini nafaqat maroqli, balki o'quvchilarga o'ylash uchun kuchli material taqdim etuvchi ma'noli va ta'sirchan qiladi. Susan Hillning yozuvchilik mahorati orqali biz bolalikning sodda va beg'ubor dunyosi orqali kattalar olamining murakkabliklarini va ziddiyatlarini anglash imkoniyatiga ega bo'lamiz, bu esa uning asarlarini har doim dolzarb va qimmatli qiladi.

MANBALAR:

1. Hill, Susan. "The Woman in Black." Vintage, 1983.
2. Hill, Susan. "The Man in the Picture: A Ghost Story." Profile Books, 2007.
3. Hill, Susan. "The Small Hand: A Ghost Story." Profile Books, 2010.
4. Freud, Sigmund. "The Interpretation of Dreams." Avon, 1913.
5. Jung, Carl. "Archetypes and the Collective Unconscious." Princeton University Press, 1969.